

Отже, реструктуризація підприємства є достатньо тривалим процесом, який може здійснюватися лише за допомогою фахівців різного профілю, а також спрямовуватися на підвищення ефективності функціонування підприємств та адаптацію його до сучасних умов господарювання.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Закон України від 14.05.1992 № 2343–XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
2. Селівестрова Л.С. Реструктуризація як засіб подолання кризових явищ на підприємстві/ *Актуальні проблеми економіки*. 2016. №4. С.37-44.
3. Гарафонова О.І., Черташ А.В. Особливості здійснення реструктуризаційних змін на вітчизняних підприємствах. *Молодий вчений*. 2014. №5. С. 82-85.
4. Круш П.В., Якименко Р.А. Реструктуризація як фактор підвищення ефективності діяльності ПАТ «Київхліб». *Ефективна економіка*. 2016. №10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5174>

Сотула В. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ АМОРТИЗАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Найважливішим елементом виробничого потенціалу сучасного підприємства є основні фонди. В умовах ринкової економіки значної ролі у створенні ефективної виробничо-господарської діяльності виробничого підприємства відіграють основні засоби, їх склад і структура, технічний стан, ступінь зносу. Однак для національної економіки характерне неефективне використання виробничих потужностей, особливо основних фондів, що проявляється не лише у постійному зниженні рівня рентабельності капіталу, а й на технічному рівні основних фондів. У сучасних умовах ринкової трансформації суспільних відносин завдання оновлення основних фондів, модернізації виробництва не ставилося ні на макрорівні, ні на рівні конкретного підприємства. Внаслідок такої політики за останні 10 років інвестиції в основний капітал значно скоротилися, що призвело до фізичного та морального зносу виробничих потужностей вітчизняних підприємств.

Якщо розглядати таке питання як амортизація в українських реаліях бухгалтерського обліку, то можна відмітити, що амортизація – це процес раціонального та систематичного розподілу вартості основних засобів протягом терміну їхнього корисного використання. Підприємство зазвичай має різноманітні довгострокові активи, такі як будівлі, обладнання та транспортні засоби. Термін служби трактується як термін корисного використання активу [1]. Оскільки очікується, що будівля буде експлуатуватися протягом багатьох років, на дату її придбання вона відображається як актив, а не як витрата. Щоб дотримуватися принципу визнання витрат, підприємства розподіляють частину цих витрат як витрати протягом терміну корисного використання активу у кожному періоді.

Протягом терміну корисної служби об'єкта основних засобів амортизація не припиняється, за винятком випадків їх переведення на консервацію в установленому законом порядку, а також періоду їх доукомплектування, додаткового обладнання, реконструкції, модернізації, технічного переозброєння за умов, коли використання об'єкта повністю призупинено. Розрахунок амортизаційних відрахувань по об'єктах основних засобів здійснюється незалежно від результатів діяльності підприємства у звітному періоді, і це відображається у бухгалтерському обліку звітного періоду у відповідності до чинного законодавства. Для формування ритмічності, як правило, використовують систематичний поділ вартості необоротних активів. Але, амортизацію не можливо визначити до: земельних ділянок; об'єктів на час їх реконструкції, реставрації, модернізації, консервації; необоротних активів, строк корисного використання яких підприємством не визначено; оцінених за справедливою вартістю довгострокових біологічних активів та інвестиційної нерухомості [3]. Отже, у сучасних умовах, амортизація може розглядатися відразу в кількох теоретико-методологічних проекціях:

– економічний (бухгалтерський) погляд – передбачає, що підприємства використовують довгострокові активи (зокрема, основні засоби) для отримання економічних переваг протягом кількох фінансових років. На основі обліку зобов'язань та поділу фінансових періодів сума активу має бути поділена таким чином, щоб у кожний фінансовий рік нести витрати, що відповідають

перевагам, отриманим у результаті використання такого активу. У міру того, як реалізуються економічні переваги від використання активу, його облікова вартість зменшується пропорційно його споживанню;

– юридично-економічний погляд будується на положенні, що амортизація пов'язана з відображенням майна на балансі підприємства і пропонує розглядати її як бухгалтерський висновок щодо зменшення вартості активу в результаті його використання з часом, технічних змін або з якихось інших причин;

– фінансовий погляд – розглядає амортизацію як повернення інвестованого капіталу, джерело фінансування активу. Накопичення щорічної амортизації потенційно дозволяє зробити в майбутньому заміну повністю амортизованого активу, який не може або не повинен використовуватися, наприклад, через моральний знос;

– політекономічний погляд поєднується з фінансовим у вихідному стані, але розходиться у формулюванні сутнісних висновків. Відповідно до цього підходу, амортизація є механізмом, що забезпечує вихідну матеріально-фінансову основу внутрішнього відтворювального процесу щодо основного капіталу, вираженого, зокрема, у основних засобах.

Отже, кожному господарюючому суб'єкту надається можливість самостійно обирати метод нарахування амортизації. Для того, щоб визначитися з методом нарахування потрібно провести певні розрахунки, стосовно даних підприємства. Зважаючи на все потрібно мати на увазі, що пришвидшення полягає не в тому, щоб зменшити термін використання об'єкта, а в тому, щоб швидше накопичити амортизаційні суми. Беручи до уваги всі фактори, розглядаючи функціонування підприємства, котре налічує значну кількість об'єктів основних засобів, вибір методу мало змінює загальну суму амортизації, оскільки за одними об'єктами вона буде більшою, а за іншими – меншою через різні терміни надходження основних засобів.

Список використаних джерел:

1. Банасько Т.М. Окремі проблеми та напрямки удосконалення обліку основних засобів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія економіка і менеджмент.* 2015. № 9. С.55-57.

2. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Методичні підходи до класифікації змін на підприємствах. *Бізнес Інформ*. 2015. №11 (454). С. 39-44.
3. Закон України. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
4. Левченко О.П. Проблеми організації обліку основних засобів та шляхи їх вирішення. *Молодий вчений*. 2017. № 1.1 (41.1). С. 64-67.
5. Пархоменко В.М. Облік амортизації. Збірник тез доповідей учасників XV Всеукраїнської наукової конференції присвяченої пам'яті д.е.н., професора, Заслуженого діяча науки і техніки України Олексія Сергійовича Бородкіна «Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація», 2017. 327 с.

Старосельська Є. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ВАЖЕЛІ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА
В КРИЗОВИХ УМОВАХ**

Сьогодні гостро постає питання забезпечення прибутковості господарської діяльності вітчизняних підприємств, які змушені працювати в безпрецедентно складних умовах через тотальну невизначеність, зумовлену широкомасштабним негативним впливом російсько-української війни. Пошук ефективних важелів підтримки прибутковості за таких умов є екзистенційним для господарюючих суб'єктів, адже діючі інструменти прогнозування наразі не працюють, а тривалість та ескалація воєнних дій неможливо передбачити. Тим не менше, підприємствам необхідно підтримувати прибутковість, щоб зберегти бізнес, персонал та перечекати складні часи.

Проблематика дослідження питань забезпечення прибутковості підприємства в кризових умовах цікавила багатьох науковців. Так, у роботі Т.Ф. Сидорчук та Д.Г. Светенко визначено шляхи збереження й підвищення прибутковості підприємств в умовах кризи з акцентом на необхідність впровадження антикризового управління [1, с. 632]. Особлива ця тема стала актуальною в умовах пандемії, коли на реальних прикладах постала можливість практично перевірити теоретично напрацьовані до цього часу моделі антикризового управління прибутковістю. Так, у дослідженні О.І. Яковенко проаналізовано зміст та практика антикризового управління підприємством в